

აკაკი წერეთელი

აკაკი წერეთელი დაიბადა საჩხერის რაიონის (ახლანდელი საჩხერის მუნიციპალიტეტი) სოფელ სხვიტორში, 1840 წლის 21 ივნისს (ძველი სტილით 9 ივნისს). პოეტის მამა შეძლებული თავადი როსტომ წერეთელი იყო, ხოლო დედა ეკატერინე აბაშიძე – იმერეთის მეფის სოლომონ I-ის შვილიშვილის შვილი. მომავალმა პოეტმა ბავშვობის წლები სოფელ სავანეში, გლეხის ოჯახში, ძიძასთან გაატარა.

1852 წელს აკაკი შეიყვანეს ქუთაისის გიმნაზიაში. 1859 წელს სწავლა გააგრძელა პეტერბურგის უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე თავისუფალ მსმენელად. 1862 წელს საქართველოში დაბრუნების შემდეგ აქტიურად ჩაება საზოგადოებრივ-კულტურულ ცხოვრებაში, როგორც პოეტი, პროზაიკოსი, მთარგმნელი, ლიტერატორი, პუბლიცისტი, საზოგადო მოღვაწე და დრამატურგი.

აკაკი სხვადასხვა დროს თანამშრომლობდა ჟურნალ-გაზეთებში: „ცისკარი“, „კვალი“, „იმედი“, „ნობათი“, „საქართველოს მოამბე“, „თეატრი“, „თემი“. საკუთარი რედაქტორობით გამოსცა ჟურნალები: „აკაკის თვითი კრებული“, „ხუმარა“, „ოხუნჯი“ და „ბზიკი“.

აკაკი წერეთელმა თეატრალური მოღვაწეობა XIX საუკუნის 60-იანი წლებიდან ნიკო ავალიშვილთან ერთად დაიწყო. აკაკის უშუალო ინიციატივით თბილისში 1868 წელს ქართველმა სცენისმოყვარეებმა მისივე პიესის მიხედვით დადგეს სპექტაკლი „ძველსა და ახალს შუა“. აკაკის ასევე უდიდესი წვლილი მიუძღვის ქუთაისის თეატრის აღორძინებასა და განვითარებაში.

აკაკი წერეთლის სიცოცხლეშივე საქართველოს ყველა კუთხეში იდგმებოდა მისი ნაწარმოებები: „ადოკატის დილა“, „ბუტიაობა“, „ახალი გმირი“, „გაიძვრები“, „სცენა საპატიმროში“, „კინტო“ (ეს პიესა მან ნატო გაბუნიას მიუძღვნა), „კუდურ ხანუმ“, „რეპეტიცია“, „თამარ ცბიერი“. მის მიერ ნათარგმნი პიესებიდან აღსანიშნავია მოლიერის „სკაპენის ცულლუტობა“, მირზა ფათალი-ახუნდოვის „ხანის ვეზირი“, ჰენრიხ სენკევიჩის „ვიდრე ჰზვალ, უფალო“ და სხვ.

აკაკი წერეთელს ქართულ სცენაზე დადგმული აქვს შემდეგი პიესები: ბომარშეს „სევილიელი და-ლაქი“, ვალერიან გუნიას „და-ძმა“, ნატალია აზიანის „ფული და ხარისხი“, დავით კლდიაშვილის „ირინეს ბედნიერება“, დავით ერისთავის „სამშობლო“, უილიამ შექსპირის „ჰამლეტი“, „ჭირვეული ცოლის მორ-ჯულუბა“, ნიკოლოზ გოგოლის „რევიზორი“, ალექსანდრე დიუმას „ედმონდ კინი“ და სხვ.

პირველი მუსიკალური ნაწარმოები აკაკი წერეთლის მიხედვით შექმნა მელიტონ ბალანჩივაძემ. მან 1889 წელს დაწერა პირველი ქართული რომანსი „აღმართ-აღმართ მივდიოდი მე წელა“. მასვე ეკუთვნის ოპერა „თამარ ცბიერი“, რომლის მესამე მოქმედება პირველად დაიდგა პეტერბურგში 1897 წელს, ხოლო 1926 წელს „დარეჯან ცბიერის“ სახელწოდებით განხორციელდა თბილისის სცენაზე.

აკაკი წერეთლის ნაწარმოებების მიხედვით მუსიკა დაწერილი აქვთ: ნიკო სულხანიშვილს – „ვაშა-ვაშა“, „დაიგვიანეს“; ოთარ თაქთაქიშვილს – ვოკალური ციკლი „აკაკის ჩანგი“; ზაქარია ფალიაშვილს – „თავო ჩემო“, „მუზამბაზი“, „განთიადი“; დიმიტრი არაყიშვილს – „ჭალარა“; ანდრია ყარაშვილს – „მუ-რია“; თამარ შავერზაშვილს – „ნანა“; არჩილ ჩიმაკაძეს – „ნანა“; ალექსი მაჭავარიანს – „ჩონგურს სი-მები გავუბი“; იონა ტუსკიას – „ცა ფირუზ, ხმელეთ ზურმუხტო“; რევაზ ლალიძეს – „განთიადი“; რევაზ გაბიჩვაძეს – სიმფონიური პოემა „გამზრდელი“.

ზ. ფალიაშვილის სახელობის თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში აკაკი წერეთლის პიესის „პატარა კახისა“ და მოთხრობა „ბაში-აჩუკის“ მიხედვით დაიდგა ოპერები – ვანო გოკიელის „პატარა კახი“ და არჩილ კერესელიძის „ბერუჩა“.

1912 წელს ცნობილმა კინომოღვაწემ ვასილ ამაშუკელმა გადაიღო პირველი ქართული დოკუმენტური ფილმი „აკაკი წერეთლის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში“, საიდანაც დაიწყო ქართული ეროვნული კინოს ისტორია.

აკაკი წერეთელი გამოდიოდა სცენაზე ილია ჭავჭავაძესთან, ვაჟა-ფშაველასა და სხვა მოღვაწეებთან ერთად. როგორც სცენისმოყვარე მსახიობი ასრულებდა სახასიათო როლებს.

მოძიებული ცნობებით, აკაკი წერეთელს სხვადასხვა დროს განუსახიერებია შემდეგი პერსონაჟები: გიგო („მაიკო“, გადმოკეთებული გ. ჯაფარიძის მიერ), გიორგი (აკაკი წერეთლის „კინტო“), მიხეილი (გაბრიელ სუნდუკიანის „კიდევ ერთი მსხვერპლი“), ჟერონტი (მოლიერის „სკაპენის ცუდლუტობა“) და სხვ.

1879 წელს ქართული მუდმივი პროფესიონალური დასის ჩამოყალიბების საქმეში ილია ჭავჭავაძესთან ერთად აკაკი წერეთელსაც უდიდესი წვლილი მიუძღვის. იგი თავად ხელმძღვანელობდა ქართულ თეატრსა და დრამატულ საზოგადოებას.

ქართველმა კინემატოგრაფისტებმა დიდი მგოსნის ნაწარმოებების მიხედვით შექმნეს მხატვრული ფილმები „აკაკის აკვანი“ და „ბაში-აჩუკი“.

ზ. ფალიაშვილის სახელობის თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სკვერში დგას მოქანდაკე იაკობ ნიკოლაძის მიერ შესრულებული აკაკის ქანდაკება, ხოლო 1955 წელს პოეტის დაბადებიდან 120 წლის იუბილესთან დაკავშირებით, თბილისის I გიმნაზიის ეზოში აღიმართა აკაკისა და ილიას ძეგლი.

აკაკი წერეთელი 1915 წლის 8 თებერვალს (ძველი სტილით 26 იანვარს) გარდაიცვალა სოფელ სხვიტორში. ქართველმა საზოგადოებამ პოეტი თბილისში ჩამოასვენა და დიდი პატივით დაკრძალეს მთაწმინდის ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში.

აკაკი წერეთლის პირადი საარქივო ფონდი

გიომრაფიული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის ამსახველი მასალა

1. აკაკი წერეთლის საზღვარგარეთის პასპორტი.
1896 წ. 18 მარტი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.
2. აკაკი წერეთლის „ქართული თეატრი“ (ფელეტონი). გაზეთი „ივერია“ №111.
1904 წ. ნაბეჭდი. 16 გვ.
3. აკაკი წერეთლის სიტყვა „ჩემი აღსარება“, დაბეჭდილი გაზეთ „მომამბეში“ (გადაწერილი გ. ბუხნი-კაშვილის მიერ).
1910 წ. ხელნაწერი. ფანქარი. 1 გვ.
4. აკაკი წერეთლის „გახსენება თეატრის შესახებ“.
1910 წ. ნაბეჭდი. 18 გვ.
5. აკაკი წერეთლის სიტყვა ლექსის სახით თქმული გაბრიელ სუნდუკიანის დაკრძალვის დღეს.
1912 წ. ნაბეჭდი. 1 გვ.
6. აკაკი წერეთლის „მცირე რამ შენიშვნა“ ქართული თეატრის პრობლემების შესახებ.
უთარილო. ავტოგრაფი. ნაბეჭდი. ერთვის ასლი. დამონმებულია სათეატრო მუზეუმის საქმეთა მმართველის ტ. როსტომაშვილის მიერ. 9 გვ.
7. აკაკი წერეთლის ლექსები: „ნუ ჰკარგავ იმედს“, „ბებია“, „გაზაფხული“, „შეხტი, ბიჭო“, „სიჭაბუკე“, „დედა-შვილი“, „გამოთხოვება“, „ახალი გზა“, „გამოსაღმება“, „სიზმარი“, „ახშივერდი“, „5 წ.წ. სარქველიანას“, „საომარი“, „მე ქართველი ვარ“, „ფუჭი ძენი“, „გამოხმობა. Exo“, „დასკვნა“, „ნანა“. უთარილო. ხელნაწერი. გადაწერილი სხვა პირის მიერ. 23 გვ.

რუსულ ენაზე ნათარგმნი ლექსი „სულიკო“

8. აკაკი წერეთლის ლექსის „სულიკოს“ თარგმანი რუსულ ენაზე. თარგმნა ს. სპანსკიმ.
1895 წ. 9 ივლისი. ნაბეჭდი. 3 გვ.
9. აკაკი წერეთლის ლექსის „სულიკოს“ თარგმანი რუსულ ენაზე. თარგმნა აარნოლდიმ და პადოლსკიმ.
1908 წ. მოსკოვი. ფანქარი. 3 გვ.
10. აკაკი წერეთლის ლექსის „სულიკოს“ თარგმანი რუსულ ენაზე. თარგმნა კონსტანტინე ნიკოლაძემ.
1938 წ. ოქტომბერი. თბილისი. ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ.
11. აკაკი წერეთლის ლექსის „სულიკოს“ თარგმანები რუსულ ენაზე. თარგმნეს: სინორენმა, პედელკოვმა, ზინინმა, ივანოვმა, კვალიაშვილმა და ყანჩელმა.
1938 წ. თბილისი. ხელნაწერი. რვეული. 7 გვ.
12. აკაკი წერეთლის ლექსის „სულიკოს“ თარგმანი რუსულ ენაზე. თარგმნა კონსტანტინ ბოგდანოვსკიმ.
უთარილო. ხელნაწერი. ფანქარი. ფურცლის მარჯვენა მხარეს ჩანახატია ფანქრით. 1 გვ.

13. აკაკი წერეთლის ლექსის „სულიკო“ თარგმანი რუსულ ენაზე. თარგმნა კონსტანტინ ბოგდანოვსკიმ. უთარილო. ხელნაწერი. ფანქარი. 1 გვ.

აკაკი წერეთლის ლექსები და ფოტოები

14. აკაკი წერეთლის ლექსი „სულიკო“. უთარილო. ხელნაწერი. მელანი. 1 გვ.
15. ლექსი აკაკი წერეთლის ფოტოთი. უთარილო. ღია ბარათი. სტამბური. 1 ც.
16. აკაკი წერეთლის ფოტოები. ერთ ფოტოს უკანა მხარეს მიწერილი აქვს სამახსოვრო ლექსი მაკო საფაროვა-აბაშიძისადმი. 1898 წ. ავტოგრაფი. ფოტო. 2 ც.

ვაისთოლარული მემკვიდრეობა

აკაკი წერეთლის მიერ გაგზავნილი წერილი

17. აკაკი წერეთლის პირადი ხასიათის წერილი მაკო საფაროვა-აბაშიძისადმი. უთარილო. ავტოგრაფი. 1 გვ.

სტატიები, წერილები და სიტყვები აკაკი წერეთლის შესახებ

18. უცნობი ავტორის წერილი „საქართველოს პოეტი აკაკი წერეთელი“. სტატიაში ასახულია მგოსნის რაჭა-ლეჩხუმში მოგზაურობა. პირი: გრიგოლ დიასამიძე (გაზეთ „თემის“ რედაქტორი), ვასილ წერეთელი (ძმისწული), კოტე აბდუშელიშვილი (აკაკი წერეთლის მხლებელი), ვასილ პეტრიაშვილი (კომიტეტის წევრი), სამსონ დათეშიძე, ი. ისაკაძე, ი. ვაზაშვილი, ლადო ბზვანელი, იოსებ მერკვილაძე, მ. ჯაფარიძე („კოლხიდის“ რედაქტორი), კოტე ქავთარაძე (მხატვარი), ვასილ ამაშუკელი (ქუთაისის სინემატოგრაფიის თეატრის „რადიუმის“ მოხელე). 1890 წ. ნაბეჭდი. ფოტოასლი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 6 გვ.
19. თბილისის ქართველ ქალთა სახელით ნინო ყიფიანის მიერ წარმოთქმული სიტყვა აკაკი წერეთლის იუბილეზე. 1908 წ. 7 დეკემბერი. ხელნაწერი. 3 გვ.
20. გაზეთ „თბილისის ფურცელში“ გამოქვეყნებული აკაკი წერეთლის იუბილესადმი მიძღვნილი წერილები. 1908 წ. 9 დეკემბერი. ასლი. რუსულ ენაზე. 2 გვ.
21. იუზა ზარდალიშვილის სტატია „აკაკი წერეთელი თეატრში“. სტატია დაიბეჭდა ჟურნალში „თეატრი და ცხოვრება“. 1935 წ. სტამბური. 3 გვ.
22. უცნობი ავტორის სტატია „აკაკი წერეთელი და ქართული თეატრი“. უთარილო. ხელნაწერი. 9 გვ.

აკაკი წერეთლის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საღამოს

სტენოგრაფია

23. აკაკი წერეთლის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საღამოს სტენოგრაფიული ჩანაწერი. 1960 წ. 9 დეკემბერი. ნაბეჭდი.

პროგრამები

24. სახაზინო თეატრის პროგრამა დადგმისთვის „დარღვეული კერა“ აკაკი წერეთლის მონაწილეობით. 1906 წ. 3 დეკემბერი. 1 ც.
25. თეატრალური საზოგადოების დარბაზ „Талма“-ში გამართული აკაკი წერეთლის 50 წლის აღსანიშნავი ღონისძიების პროგრამა, რომელზეც წარმოდგენილი იყო სპექტაკლები „თამარ ცბიერი“ და „ბუტიაობა“. 1908 წ. 1 დეკემბერი. სტამბური. 1 ც.
26. შორეულ აღმოსავლეთში გენერალ გ. მაყაშვილისა და მისი მეუღლის ინიციატივით გამართული აკაკი წერეთლის იუბილესადმი მიძღვნილი პროგრამა. 1909 წ. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.
27. კ. ი. ზუბალაშვილის სახალხო სახლის პროგრამა სპექტაკლისთვის „ბუტიაობა“. 1911 წ. 20 მარტი. სტამბური 1 ც.
28. კ. ი. ზუბალაშვილის სახალხო სახლის პროგრამა სპექტაკლისთვის „პატარა კახი“ (აკაკი წერეთლის ისტორიული დრამა). 1911 წ. 10 აპრილი. სტამბური. 1 ც.
29. ფილმის პროგრამა „აკაკი წერეთლის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში“, ნაჩვენები ელექტროთეატრ „ლირაში“. პროგრამას ერთვის აკაკი წერეთლის ავტობიოგრაფია. 1912 წ. 21 ივნისი – 1 აგვისტო. სტამბური. ქართულ და რუსულ ენებზე. 2 ც.
30. ფილმის პროგრამა „აკაკი წერეთლის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში“, პირველად ნაჩვენები ელექტროთეატრ „ლირაში“. 1912 წ. 8, 10 ოქტომბერი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.
31. აკაკი წერეთლის საიუბილეო საღამო-კონცერტის პროგრამა გამართული თბილისის ალ. გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში. 1940 წ. 23 აპრილი. თბილისი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.
32. აკაკი წერეთლის დაბადების 100 წლისთავის აღსანიშნავი საზეიმო საღამოს პროგრამა. საღამო გაიმართა მთავრობის საიუბილეო კომიტეტის ხელშეწყობით. 1940 წ. სტამბური. 2 ც.
33. აკაკი წერეთლის დაბადებიდან 120 წლისთავისადმი მიძღვნილი კონცერტის პროგრამა. 1960 წ. 6 დეკემბერი. სტამბური. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 ც.
34. აკაკი წერეთლის გარდაცვალებიდან 30 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს პროგრამა. 1915-1945 წწ. 1945 წ. 12 თებერვალი. სტამბური. 2 ც.
35. აკაკი წერეთლის გარდაცვალებიდან 20 წლისთავის აღსანიშნავი საღამოს პროგრამა. უთარილო. სტამბური. 1 ც.
36. სახელმწიფო თეატრის პროგრამა სპექტაკლისთვის „პატარა კახი“. უთარილო. სტამბური. 1 გვ.

მოსაწვევი ბარათები

37. აკაკი წერეთლის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამოს მოსაწვევი ბარათი, გამართული აკაკი წერეთლის სახ. ბიბლიოთეკაში. 1940 წ. სტამბური. 1 ც.

38. აკაკი წერეთლის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამოს მოსაწვევი ბარათი.
1940 წ. სტამბური. 1 ც.
39. აკაკი წერეთლის გარდაცვალებიდან 30 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამოს მოსაწვევი ბარათი. საღამო გაიმართა ქუთაისის პირველ საშუალო სკოლაში.
1945 წ. ხელნაწერი. 1 ც.
40. სოფელ სხვიტორში აკაკი წერეთლის სახელმწიფო სახლ-მუზეუმში გამართული გამოფენის მოსაწვევი ბარათი.
1947 წ. სტამბური. 1 ც.
41. პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეში ნაჩვენები ფილმის „აკაკის აკვანის“ განხილვის მოსაწვევი ბარათი.
1948 წ. სტამბური. 1 ც.
42. რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრალური ინსტიტუტის სააქტო დარბაზში გამართული აკაკი წერეთლის დაბადების 120 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს მოსაწვევი ბარათი.
1960 წ. 16 ნოემბერი. 2 ც.
43. თბილისის ზ. ფალიაშვილის ოპერისა და ბალეტის თეატრში გამართული აკაკი წერეთლის 120 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს მოსაწვევი ბარათი.
1960 წ. 6 დეკემბერი. სტამბური. 1 ც.
44. აკაკი წერეთლის დაბადების 125 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს მოსაწვევი ბარათი.
1965 წ. 21 ნოემბერი. სტამბური. 1 ც.
45. შ. რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში გამართული აკაკი წერეთლის 125 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს მოსაწვევი ბარათი.
1965 წ. 23 ნოემბერი. 2 ც.
46. აკაკი წერეთლის დაბადებიდან 170 წლისთავისადმი მიძღვნილი საღამოს მოსაწვევი ბარათი.
2010 წ. ქართულ, ინგლისურ და რუსულ ენებზე. სტამბური. 2 ც.

მცირე ზომის აფიშები

47. აკაკი წერეთლის საიუბილეო საღამოს აფიშა – „მადლიერი საქართველოსგან ღირსეულ შვილს“.
1908 წ. ბაქო. ფოტოასლი. შავ-თეთრი. 1 ც.
48. სიღნაღის საზაფხულო თეატრის კლუბში გამართული აკაკი წერეთლის საიუბილეო საღამოს აფიშა
1915 წ. 14 ივნისი. სიღნაღი. ფოტოასლი. შავ-თეთრი. 1 ც.

სარეკლამო ფურცელი, ბროშურა-ბუკლეტი

49. აკაკი წერეთლის თხზულებათა თხუთმეტომეულის გამოცემის სარეკლამო ფურცელი.
1951-1953 წწ. სტამბური. 1 ც.
50. საქართველოს კულტურის სამინისტროსა და აკაკი წერეთლის სახელმწიფო მუზეუმის მიერ გამოცემული აკაკი წერეთლისადმი მიძღვნილი ბროშურა-ბუკლეტი.
1972 წ. სტამბური. ქართულ და რუსულ ენებზე. 2 ეგზ. 1 ც.

სსპადასსპა

51. გიორგი ყაზბეგის წერილი ვასილ მიხეილის ძისადმი [თამამშევი]. აკაკი წერეთლის 50 წლის იუბილეს აღსანიშნავად, თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის შენობის ერთი დღით დათმობასთან დაკავშირებით, იჯარისთვის სთავაზობს 600 მანეთს და აცნობს წარმოდგენის დღის განრიგს. ასევე სთხოვს ნებართვას, ფილარმონიის ქორომ, რომლის ხელმძღვანელიცაა ზ. ფალიევი (ფალიაშვილი), გაიაროს რეპეტიცია ოპერის ორკესტრთან ერთად. 1908 წ. 16 ნოემბერი. ნაბეჭდი. ხელს აწერს გიორგი ყაზბეგი. რუსულ ენაზე. 2 გვ.

დამატებითი მასალა

ალექსი აკაკის ძე წერეთლის მასალა

ადრესები

52. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მიერ მიძღვნილი ადრესი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, ხარკოვის ოპერის თეატრში მესამე სეზონის წარმატებით დასრულებასთან დაკავშირებით. 1897 წ. 23 თებერვალი. ხარკოვი. სტამბური. ხელნაწერი. მელანი. რუსულ ენაზე. მაგარი ყდით. 4 გვ.
53. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მიერ მიძღვნილი ადრესი ალექსის სახით ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი. ერთვის ნოტი – „Торжество искусства“ – კანტატა. ა. ტერშის მუსიკა. 1898 წ. 14 თებერვალი. ხარკოვი. ხელნაწერი. მხატვრულად გაფორმებული. რუსულ ენაზე. მაგარი ყდით. 17 გვ.
54. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მიერ მიძღვნილი ადრესი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, ხარკოვის თეატრში წარმატებულ დირექტორად მოღვაწეობის შესახებ. 1898-99 წწ. სტამბური. ავტოგრაფებით. ხარკოვი. რუსულ ენაზე. 4 გვ.
55. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მიერ მიძღვნილი ადრესი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, წარმატებული სეზონისა და ალექსი წერეთლის საბენეფისო საღამოსთან დაკავშირებით. 1899 წ. 29 ნოემბერი. ოდესა. ხელნაწერი. მელანი. რუსულ ენაზე. 2 გვ.

მოსაწვევი ბილეთი (ადრესის სახით)

56. გენერალ-მაიორ ვლადიმირ პლატონიჩ პერელეშინის მიერ გამართული კოსტიუმირებული საღამოს მოსაწვევი ბილეთი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, ახალი სამაშველო სადგურის აშენებასთან დაკავშირებით. 1899 წ. 25 ნოემბერი. სტამბური. მხატვრულად გაფორმებული. რუსულ ენაზე. 1 გვ.

მისალოცი ბარათები

57. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მისალოცი ბარათი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, სეზონის წარმატებით დასრულებასთან დაკავშირებით. 1897 წ. 23 თებერვალი. ხარკოვი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.
58. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მისალოცი და გამოსამშვიდობელი ბარათი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, წარმატებული სეზონისა და თეატრიდან წასვლასთან დაკავშირებით. 1897 წ. 23 თებერვალი. ხარკოვი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.
59. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მისალოცი ბარათი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, თეატრში წარმატებული მოღვაწეობის შესახებ. 1897 წ. 23 თებერვალი. ხარკოვი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.

60. ხარკოვის ოპერის თეატრის მისალოცი ბარათი ალექსი აკაკი წერეთლისადმი, თეატრში წარმატებული მოღვაწეობის შესახებ.
1899 წ. 12 თებერვალი. ხარკოვი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 1 ც.
61. ხარკოვის ოპერის თეატრის კოლექტივის მისალოცი ბარათი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, რუსულ ოპერაში წარმატებული მოღვაწეობის შესახებ.
1898 წ. 14 თებერვალი. ხარკოვი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 2 ეგზ. 1 ც.
62. ხარკოვის ოპერის თეატრის მისალოცი ბარათი ალექსი აკაკის ძე წერეთლისადმი, თეატრში წარმატებული მოღვაწეობის შესახებ.
1899 წ. 27 თებერვალი. ხარკოვი. სტამბური. რუსულ ენაზე. 3 ეგზ. 1 ც.

აკაკი წერეთლის ფოტოარქივი

1. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 11X16. 1 ც. ორიგინალი ავტოგრაფით მაკო საფაროვასადმი. ინახება ხელნაწერებში.
2. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. ალ. როინოვის ფოტო. 11X15. 11X16. 2 ც.
3. 1073. 36838. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. ვ. ცხომელიძის ფოტო. 11X16.
4. აკაკი წერეთელი (პოეტის უკანასკნელი ფოტო). პოეტის 120 წლისთვისადმი მიძღვნილი საღამო. 1960 წ. ფოტოზე არის თამარ ჭავჭავაძის, იოსებ გრიშაშვილის, მიხეილ მრევლიშვილის, გიორგი დავითაშვილის, დავით ჩხეიძის, იოსებ მეგრელიძის, ნინო შვანგირაძისა და სხვათა ავტოგრაფები. 10X16. 15X23. 10X16. 11X16. ასლი. 5 ც.
5. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 21X28. 17X23. 12X19. 11X17. ასლი. 1 ც.
6. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 11X17. 5X8. ასლი. 3 ც.
7. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 13X25. 11X14. 6X8. ასლი. 3 ც.
8. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 12X15. ასლი. 1 ც.
9. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 11X17. 13X19. 13X18. ასლი. 3 ც.
10. აკაკი წერეთელი ახალგაზრდობაში. პორტრეტი. 10X16. ასლი. 2 ც.
11. აკაკი წერეთელი ახალგაზრდობაში. პორტრეტი. 11X17. ასლი. 2 ც.
12. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 15X19. ასლი. 1 ც.
13. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. 18X24. ასლი. 2 ც.
14. აკაკი წერეთელი ქუთაისში, ფერმის ბაღში. 12X17. 16X22. 17X214. ასლი. 4 ც.
15. აკაკი წერეთელი ქუთაისში (ფოტო გადაღებულია მთელი ტანით). 1912 წ. 10X23. 6X6. ასლი. 3 ც.
16. აკაკი წერეთელი ბავშვობაში. 12X19. 18X24. 13X17. ასლი. 3 ც.
17. აკაკი წერეთელი გოჩას როლში 1908 წ. ქუთაისში. ნახატი შესრულებულია გიმნაზიის მოსწავლის დავით კაკაბაძის მიერ. 13X18. ასლი. 1 ც.
18. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. ნახატი შესრულებულია ა. ბერიძის მიერ. 16X23. ასლი. 1 ც.
19. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. უჩა ჯაფარიძის ნახატი. 12X17. ასლი. 1 ც.
20. აკაკი წერეთელი. პორტრეტი. გიგო გაბაშვილის ნახატი. 8X12. ასლი. 1 ც.
21. აკაკი წერეთელი სტუმრად დავით სარაჯიშვილთან. 1905 წ. სტუმართა შორის: ალექსანდრე ცაგარელი, ნატო გაბუნია-ცაგარელი, ვალერიან გუნია, გიგო გაბაშვილი, დავით სარაჯიშვილი, ივანე მაჩაბლის მეუღლე ტ. ბაგრატიონი (მესამე რიგში მარჯვნიდან მესამე), მის წინ და გვერდით მისი შვილები და სხვები. 24X30. ორიგინალი. 1 ც.
22. აკაკი წერეთლის იუბილე. 1908 წ. ქუთაისი. 8X11. ასლი. 2 ც.
23. აკაკი წერეთელი ქართველ სცენის მოღვაწეთა პირველ ყრილობაზე. 1914 წ. 20X27. 13X18. 9X24. 18X24. ასლი. 4 ც.
24. დრამატული საზოგადოების პირველი გამგეობა 1880 წ. 16X23. ასლი. 1 ც.
25. აკაკი წერეთელი სტუმრად ერისთავების სასახლეში. 1912. წ. 10X13. ასლი. 1 ც.
26. აკაკი წერეთელი ფერხულში. 1912 წ. რაჭა-ლეჩხუმში მოგზაურობისას ონში დ. გოცირიძის ეზოში. 5X7. 7X10. ორიგინალი. 3 ც.
27. აკაკი წერეთელი და მისი თანმხლები პირები 1912 წელს რაჭა-ლეჩხუმში მოგზაურობის დროს. 17X24. 11X16. ასლი. 4 ც.
28. აკაკი წერეთელი რაჭაში, სოფელ წესში. 1912 წ. კადრში არიან: მღვდელი პედაგოგი თევდორე საგანელიძე, მასწავლებელი სანდრო ამირეჯიბი, რუბენ გოცირიძე, შამშე ლეჟავა, სანდრო კვიტაშვილი და მღვდელი ლონგინოზ კიკვიძე. 17X23. 11X15. ასლი. 4 ც.
29. ჯგუფური ფოტო. სხედან: ტიციან ტაბიძე, გრიგოლ ვეშაპიძე, იროდიონ ევდოშვილი, ვარლამ

- რუხაძე, აკაკი წერეთელი, დავით კლდიაშვილი, ლადო დარჩიაშვილი, იასონ ნიკოლაიშვილი, ისიდორე კვიცარიძე. დგანან: გალაკტიონ ტაბიძე, აკაკი სვანი (მარგინი), ბარნაბე გელაზანია, ილია ბახტაძე, ია ეკალაძე (იაკინთე ცინცაძე), მიხეილ ჯანოევი (ნემო), თეოფილე ხუსკივაძე, კ. აბაშისპირელი (კონსტანტინე გამსახურდია), ჯუჯუ ჯორჯიკია, ცვარნამი (დავით მებუკე), ლელი ჯაფარიძე.
30. ჯგუფური ფოტო, გადაღებული ქუთაისში 1913 წ. საოჯახო ბაღში. პირველ რიგში სხედან: გ. ფარქოსაძე, დავით კლდიაშვილი, აკაკი წერეთელი, ან. იურკევიჩი, ვ. რუხაძე. მეორე რიგში დგანან: ს. ჯიჭველაშვილი, ს. გერსამია, დ. მდივანი, მის წინ ქვევით მ. დოლაბერიძე, ან. მეფისაშვილი, ლადო ბზვანელი, გრიგოლ ლალიძე, ნ. ალავეძე, გ. სვანიძე, ისაკაძე, კ. აბდუშელიშვილი, ვასილ ამაშუკელი, ბ. ჯაიანი. 12X17, 10X15. 11X15. ასლი. 3 ც.
 31. აკაკი წერეთელი ხონში 1912 წელს, მისი სამწერლო მოღვაწეობის 50 წლის აღსანიშნავ შეხვედრაზე. 16X23. 14X20. ასლი. 2 ც.
 32. ჯგუფური ფოტო, გადაღებული 1912 წ. მარცხნიდან მარჯვნივ: ნ. ჩიკვაძე, აკაკი წერეთელი, გრიგოლ დიასამიძე, დგანან: ნ. აგლაძე, ნ. გოშაძე, ი. ისაკაძე, ს. მერკვილაძე. 17X23. ასლი. 1 ც.
 33. ჯგუფური ფოტო, გადაღებული 1912 წ. 17 ივლისს რაჭა-ლეჩხუმში გამგზავრების წინ, ქ. ქუთაისში. აკაკი წერეთლის გვერდით სხედან: პ. გოთუა, დ. სარაჯიშვილი, ი. ისაკაძე, კ. აბდუშელიშვილი, ვ. წერეთელი, გ. დიასამიძე და სხვები. 12X15. ასლი. 2 ც.
 34. ჯგუფური ფოტო – აკაკი წერეთელი ჭიათურაში ლექციის შემდეგ. 15X22. ასლი. 1 ც.
 35. აკაკი წერეთელი და მისი დისშვილი ანეტა (ანნა) დადიანი-დადეშქელიანი. 12X17. ასლი. 3 ც.
 36. აკაკი წერეთელი ჭიათურის მუშებთან ერთად. 1912 წ. 9X15. ასლი. 1 ც.
 37. აკაკი წერეთელი ქუთაისში 1914 წლის მაისში ცნობილი პუბლიცისტის გრიგოლ გველესიანის სახლის აივანზე. 9X13. ასლი. 1 ც.
 38. აკაკი წერეთელი, ილია ჭავჭავაძე და იაკობ გოგებაშვილი. 18X23. ასლი. 1 ც.
 39. აკაკი წერეთელი სტუმრად დიმიტრი ყიფიანთან (ზის ხმლით), მეორე რიგში ვასილ ამაშუკელი (ცილინდრით). 12X18. ასლი. 1 ც.
 40. კინოფილმიდან „აკაკი წერეთლის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში“. 1912 წ. 12X18. 9X14. ასლი. 2 ც.
 41. კინოფილმიდან „აკაკი წერეთლის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში“. 1912 წ. 12X18. ასლი. 1 ც.
 42. კინოფილმიდან „აკაკი წერეთლის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში“. 1912 წ. 12X18. ასლი. 2 ც.
 43. აკაკი წერეთელი ქუთაისში 1912 წ. 14X21. ასლი. 2 ც.
 44. აკაკი წერეთელი რაჭა-ლეჩხუმის გზაზე. 1912 წ. 14X21. ასლი. 2 ც.
 45. აკაკი წერეთელი რაჭა-ლეჩხუმში მოგზაურობის დროს. 1912 წ. 14X21. ასლი. 2 ც.
 46. აკაკი წერეთლის დედა ეკატერინე აბაშიძე. 11X15. ასლი. 1 ც.
 47. აკაკი წერეთლის ძიძის სახლი სავანეში. 11X17. ასლი. 1 ც.
 48. აკაკი წერეთელი კუბოში. 16X21. ასლი. 1 ც.
 49. აკაკი წერეთლის დაკრძალვის პროცესია. 11X14. ასლი. 2 ც.
 50. აკაკი წერეთელი დიმიტრი ყიფიანთან. 1912 წ. 30 ივლისი. 17X24. 15X24. ასლი. 2 ც.
 51. აკაკი წერეთელი ბავშვებთან და ახლობლებთან ერთად. 12X15. 7X9. ასლი. 4 ც.
 52. აკაკი წერეთელი სტუმრად დიმიტრი ყიფიანთან 17X24. ასლი. 1 ც.
 53. აკაკი წერეთელი ქუთაისში 1908 წ. ფატი გოკიელი ჩანგით ხელში ულოცავს იუბილარს 11X14. ასლი. 2 ც.
 54. აკაკის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში. აკაკის უჭირავს პატარა გოგუცა კუპრაშვილი. 1912 წ. 11X14. ასლი. 1 ც.
 55. აკაკი წერეთლის იუბილე ქუთაისში 1908 წ. აკაკი ცოცხალი სურათების შემსრულებლებთან ერთად. 13X18. 14X23. 18X23. ასლი. 4 ც.
 56. აპოთეოზი აკაკის იუბილეს გამო. 1908 წ. 14 დეკემბერი. 12X15. ასლი. 2 ც.
 57. აკაკი წერეთლის 50 წლის აღსანიშნავი საიუბილეო პლაკატი. 913. 11X16. ასლი. 3 ც.
 58. აკაკი წერეთლის საღამოს 1915 წლის აფიშა. 13X18. ასლი. 1 ც.
 59. აკაკი წერეთლის ბიუსტი და საფლავი. 12X17. ასლი. 3 ც.
 60. აკაკი და ილია სტუმრად საგურამოში. ფერწერული ტილო. 18X22. 12X18. ასლი. 2 ც.
 61. აკაკი წერეთლის 120 წლის იუბილე თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში. 14X23. ასლი. 2 ც.
 62. აკაკი წერეთელი მეუღლესთან, ნატალია ბაზილევსკაიასთან და ვაჟთან ალექსისთან ერთად. 12X21. ორიგინალი. 1 ც.